

Alþingi
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík
B.t. allsherjar og menntamálanefndar
nefndasvid@althingi.is

Reykjavík, 5. júní 2018

Efni: Umsögn um frumvarp til laga um persónuvernd og vinnslu persónuupplýsinga, mál nr. 622.

Samtök atvinnulífsins, Samorka, Samtök ferðaþjónustunnar, Samtök fjármálafyrirtækja, Samtök fyrirtækja í sjávarútvegi, Samtök iðnaðarins, SVP - Samtök verslunar og þjónustu ásamt Viðskiptaráði Íslands („samtökin“) skila sameiginlegri umsögn um frumvarp til nýrra laga um persónuvernd og vinnslu persónuupplýsinga, mál nr. 622 sem er til umfjöllunar í allsherjar- og menntamálanefnd Alþingis.

Frumvarp til nýrra persónuverndarlaga felur í sér innleiðingu á nýrri reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins nr. 2016/679 um persónuvernd, svo nefnd persónuverndarreglugerð („reglugerðin“). Reglugerðin hefur að geyma ýmis ákvæði sem heimila aðildarríkjum að setja sérreglur ásamt því að takmarka eða útfæra nánar tiltekin ákvæði reglugerðarinnar en finna má upptalningu yfir þau atriði á bls. 36 í greinargerð með frumvarpinu. Þar er á ýmsum stöðum gengið lengra en nauðsyn er með íþyngjandi sérreglum umfram það sem nágrannaríkjum á Norðurlöndum gera. Að sama skapi er það svigrúm sem reglugerðin heimilar til setningu ívilnandi undanþáguheimilda ekki nýtt nema að mjög litlu leyti. Að mati samtakanna er unnt að gæta að grundvallarréttindum einstaklinga til persónuverndar ásamt því að hugsa um hagsmuni atvinnulífsins.

Samtökin fengu tækifæri til að gera athugasemdir við upphafleg frumvarpsdrög í febrúar síðastliðnum og tóku jafnframt þátt í opinberu samráðsferli vegna málsins í mars með ítarlegri umsögn um málið. Margar breytingar sem gerðar hafa verið á frumvarpinu á vinnslustigi þess hafa verið til bóta, en þó standa eftir veigamikil atriði sem ekki hefur verið brugðist við.

Reglugerðin leggur verulegar auknar byrðar á fyrirtæki og leiðir óhjákvæmilega til mikils kostnaðarauka fyrir atvinnulífið. Það hefur áhrif á samkeppnishæfni íslensks atvinnulífs hvernig reglugerðin er innleidd og engin rök mæla til þess að ganga lengra hér á landi en annars staðar. En afar mikilvægt er reglugerðin verði lögfest hið fyrsta enda gætu tafir á því leitt til röskunar á starfsemi fyrirtækja sem eiga í viðskiptum við aðila í ríkjum innan Evrópusambandsins.

Samtökin hvetja því eindregið til þess að frumvarpið verði samþykkt áður en þingið fer í samarhlé, en að breytingar verði gerðar á því í samræmi eftirfarandi tillögur:

4. gr. frumvarpsins: Vinnsla persónuupplýsinga látinna einstaklinga

Samtökin leggja til að 3. mgr. 4. gr. sem fjallar um vinnslu persónuupplýsinga látinna einstaklinga, verði felld brott og lögin taki því ekki til einstaklinga eftir andlát þeirra.

Gert er ráð fyrir því í 27. lið formála reglugerðarinnar að aðildarríki geti ákveðið að hún gildi einnig um persónuupplýsingar látinna einstaklinga. Í reglugerðinni er því ríkjum veitt svigrúm til að setja íþyngjandi sérreglur. Í frumvarpinu er miðað við að lögin taki til vinnslu persónuupplýsinga látinna einstaklinga fimm ár eftir andlát sbr. 3. mgr. 4. gr. Samtökin telja

engin rök til þess að ganga svo langt hér á landi í þessu tilliti. Þá má geta þess að norsku lögin taka ekki til vinnslu um látna einstaklinga auk þess sem samtökin vita ekki til þess að reynt hafi á réttarvernd látinna einstaklinga í framkvæmd nema að afar takmörkuðu leyti hvort sem er í úrskurðum Persónuverndar eða fyrir dómstólum.

10. gr. frumvarpsins: Samþykki barna

Samtökin leggja til að skilgreining b-liðar 1. mgr. 1. gr. tilskipunar 2015/1535 verði tekin upp í athugasemdir við 5. mgr. 10. gr. frumvarpsins og tekinn af vafi um það að ekki þurfi að afla samþykkis foreldra/forsjáradila fyrir þjónustu í upplýsingasamfélaginu, við börn yngri en 13 ára, nema sú þjónusta sé veitt gegn fjárhagslegu endurgjaldi.

Í greinargerð með 5. mgr. 10. gr. í frumvarpinu kemur fram sérregla um samþykki barna fyrir þjónustu sem veitt er í upplýsingasamfélaginu. Í 25 lið 4. gr. reglugerðarinnar er vísað til „þjónustu í upplýsingasamfélaginu“ sem þjónustu eins og hún er skilgreind í b-lið 1. mgr. 1. gr. tilskipunar Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) 2015/1535 um sama efni. Í b-lið 1. mgr. 1. gr. reglugerðarinnar kemur fram að þjónusta í upplýsingasamfélaginu er m.a. háð því skilyrði að hún sé veitt gegn endurgjaldi en í athugasemdum við ákvæðið í frumvarpinu er ekki vikið að því skilyrði. Leggja samtökin til að skilgreining b-liðar 1. mgr. 1. gr. tilskipunar 2015/1535 verði tekin upp í athugasemdir við 5. mgr. 10. gr. frumvarpsins.

12. gr. frumvarpsins: Vinnsla persónuupplýsinga um refsiverða háttsemi

Samtökin leggja til að orðið „auðsjáanlegra“ í 2. tölu. 2. mgr. 12. gr. frumvarpsins verði tekið út.

Í greinargerð með ákvæði þessu í frumvarpinu kemur fram að ákveðið hafi verið að taka út orðið „auðsjáanlegra“ á undan orðunum „vegi þyngra“ í 2. tölul. 2. mgr. 12. gr. Þetta hefur ekki verið gert í texta ákvæðisins og þarf að lagfæra.

17. gr. frumvarpsins: Takmarkanir á réttindum hinna skráðu

Samtökin leggja til eftirfarandi breytingar á 17. gr. frumvarpsins:

- i. Orðið „brýnir“ verði felld brott í 3. mgr. 17. gr. frumvarpsins. Málsgreinin hljómar svo eftir breytingu: „Ákvæði 1.- 3. mgr. 13. gr. 1.- 4. mgr. 14. gr. og 15. gr. reglugerðarinnar um réttindi hins skráða gilda ekki ef hagsmunir einstaklinga tengdir upplýsingunum, þar á meðal hins skráða sjálfs, vega þyngra.“,
- ii. Orðið „grundvallarréttinda“ verði felld brott í 6. tölul. 4. mgr. 17. gr. og í þess stað komi orðið „einkahagsmuna“. Töluliðurinn hljóðar svo eftir breytingu: „6. verndar skráðs einstaklings, brýnna almannahagsmuna eða einkahagsmuna annarra;“
- iii. Bætt verði við nýjum málslíð í 4. mgr. 17. gr. um undirbúningsgögn: „Undanþágan gildir jafnframt um upplýsingar í málum sem eru á undirbúningsstigi eða finna má í vinnugögnum og öðrum sambærilegum skjölum sem unnin eru af öðrum ábyrgðaraðilum en stjórnvöldum eða aðilum á þeirra vegum t.d. sérstökum ráðgjöfum eða sérfræðingum.“ Málsgreinin hljóðar svo eftir breytingu: „Upplýsingar í málum sem eru til meðferðar hjá stjórnvöldum má undanþiggja réttinum til aðgangs samkvæmt 1. mgr. 15. gr. reglugerðarinnar að sama marki og gildir um undantekningar á upplýsingarétti samkvæmt upplýsingalögum og stjórnsýslulögum. Undanþágan gildir jafnframt um upplýsingar í málum sem eru á undirbúningsstigi eða finna má í vinnugögnum og öðrum sambærilegum skjölum sem unnin eru af öðrum ábyrgðaraðilum en stjórnvöldum eða aðilum á þeirra vegum, t.d. sérstökum ráðgjöfum eða sérfræðingum.“

Að mati samtakanna hefur verið litið fram hjá augljósum rétti fyrirtækja þegar kemur að takmörkunum á réttindum hinna skráðu. Í 23. gr. reglugerðarinnar er það vald sett í hendur einstakra ríkja að setja reglur um takmarkanir á réttindum hinna skráðu að því marki sem það telst nauðsynlegt og hóflegt. Í frumvarpinu er lagt til að svigrúm til takmörkunar á réttindum einstaklinga verði nýtt þegar kemur að hinu opinbera með vísan til þeirra takmarkana sem upplýsingalög gera ráð fyrir. Í tilviki fyrirtækja er aftur á móti lagt til að hagsmunir þeirra geti einungis takmarkað réttindi einstaklinga ef þeir eru „brýnir“, sbr. 3. mgr. 17. gr. frumvarpsins eða teljast til „grundvallarréttinda“, sbr. 6. tl. 4. mgr. 17. gr. sem gengur mun skemur en takmarkanir upplýsingalaga þar sem horft er til *einkahagsmuna* einstaklinga og/eða fyrirtækja og *almannahagsmuna*. Engin rök eru fyrir því að gera svo ríkan greinarmun á opinberum aðilum og einkaaðilum þegar kemur að aðgangsrétti einstaklinga og eftir atvikum takmörkun á honum heldur þvert á móti ættu rök frekar að standa til að takmarkanir sem gilda um opinbera aðila væru þrengri en gilda um einkaaðila. Þá virðist ákvæðið í mótsögn við greinargerð frumvarpsins þar sem segir að „[h]já einkaaðilum getur reynt á svipaða hagsmuni og hjá stjórnvöldum í tengslum við veitingu aðgangs að gögnum“ sem einnig er í samræmi við athugasemdir í frumvarpi við 8. gr. upplýsingalaga nr. 140/2012. Þar kemur fram að hugtakið vinnugögn nái til gagna sem bæði stjórnvöld og lögaðilar hafa ritað eða útbúið til eigin nota við undirbúning ákvörðunar eða annarra lykta máls en almenningur á hvorki rétt til aðgangs að vinnugögnum stjórnvalda né annarra lögaðila nema í fáum undantekningartilvikum.

Í nágrannaríkjunum eru fyrirtæki jafnvel sett og stjórnvöld þegar kemur að takmörkunum á réttindum hinna skráðu. Í Danmörku segir t.d. einfaldlega að takmörkunin á rétti einstaklings til aðgangs eigi við vegna verndar réttinda og frelsis hins skráða eða annars aðila (*d., beskyttelse af den registreredes eller andres rettigheder og frihedsrettigheder*”, sbr. 9. tölul. 22. gr. dönsku persónuverndarlaganna nr. 502/2018 og því engin fyrirvari gerður um að hagsmunirnir þurfi að vera „brýnir“. Þar er jafnframt hugað vel að mikilvægum hagsmunum fyrirtækja með því að undanþiggja vinnugögn réttinum til aðgangs. Benda má til dæmis á e-lið 16. gr. norska frumvarpsins í þessu sambandi en samkvæmt þeirri grein ná réttindi hinna skráðu ekki til persónuupplýsinga sem finnast í undirbúningsgögnum sem eingöngu hafa verið tekin saman vegna afgreiðslu máls og ekki afhent öðrum enda séu þau liður í að geta tryggt öruggar innri ákvarðanir (n. „*utelukkende finnes i tekst som er utarbeidet for intern saksforberedelse, og som heller ikke er utlevert til andre, så langt det er nødvendig å nekte innsyn for å sikre forsvarlige interne avgjørelsesprosesser*“). Í íslenska frumvarpinu er einungis lagt til að slík gögn geti takmarkað réttindi einstaklinga þegar þau eru nauðsynleg til að verjast réttarkröfum, sbr. athugasemdir við 17. gr. frumvarpsins. Er það alltof þröng undantekning að mati samtakanna sem telja nauðsynlegt að fyrirtæki geti unnið tiltekna persónuupplýsingar á undirbúningsstigi t.d. vegna ákvarðana í einstökum málum enda augljósir hagsmunir fyrirtækja af því veita ekki aðgang að undirbúningsgögnum þegar enn er unnið með þau. Þá verður ekki séð að hagsmunir einstaklinga séu fyrir borð bornir í slíkum tilvikum enda munu þeir eiga rétt á að aðgangi að persónuupplýsingum þegar niðurstaða í málum er þá varða liggur fyrir. Í mörgum tilvikum, ekki hvað síst í vinnuréttarlegu samhengi, má jafnvel halda því fram að persónuupplýsingar sem einstaklingar fá aðgang að á seinni stigum máls séu áreiðanlegri og gefi réttari mynd af einstaklingnum.

31. – 33. frumvarpsins: Leyfisskylda og ráðgjöf

Í 31- 33. gr. frumvarpsins er að finna ákvæði um íþyngjandi sérreglur er lúta að leyfisskyldri vinnslu og leggja samtökin til að þau verði felld brott. Ákvæðin fela í sér viðbótarskyldu á íslenska ábyrgðaraðila sem eru matskennd og skapa vafa, enda verður það undir aðilum sjálfum

komið að leggja mat á það hvort þeim beri skylda til að leita eftir leyfi Persónuverndar vegna vinnslu. Mörg fyrirtæki gætu gripið til þess ráðs að sækja um leyfi, þótt það sé ekki skylt þar sem ákvæðið er svo matskennt. Það mun hafa í för með sér óþarfa álag á Persónuvernd, sem nú þegar mun þurfa að sinna ýmsum nýjum verkefnum og skyldum á grundvelli nýrrar löggjafar. Mun þetta því vafalaust hafa áhrif á málshraða og skilvirkni stofnunarinnar.

Þá eru ákvæðin er varða leyfisskyldu ekki í anda ákvæða nýrra persónuverndarlöggjafar sem eiga að færa frumkvæðið að því að sýna fram á reglufylgni yfir til fyrirtækjanna. Auk þess liggja ekki nein haldbær rök fyrir því hvers vegna ganga þurfi lengra hér á landi. Samtökin telja heimildin einungis til þess fallna að leggja auknar byrgðar á fyrirtækin í landinu og skapa viðbótarverkefni fyrir Persónuvernd.

Sé ekki vilji til að falla frá ákvæðunum leggja samtökin til að í stað þess að ákvæði núgildandi reglna nr. 712/2008 um leyfisskylda vinnslu verði tekin upp í 31.-33. gr. frumvarpsins, eins og gert er ráð fyrir í frumvarpinu, verði ráðherra veitt heimild til að kveða nánar á um að viss vinnsla skuli vera leyfisskyldar sambærilegt við 3. mgr. 31. gr. gildandi laga nr. 77/2000 um persónuvernd og meðferð persónuupplýsinga.

36. gr. frumvarpsins: Þagnarskylda persónuverndarfulltrúa

Samtökin leggja til að 36. gr. persónuverndarfrumvarpsins um þagnarskyldu verði endurskoðað til samræmis við 18. gr. norska persónuverndarfrumvarpsins:

§ 18 Personvernombudets taushetsplikt

Personvernombud plikter å hindre at andre får adgang eller kjennskap til det de i forbindelse med utførelsen av sine oppgaver får vite om

a) noens personlige forhold

b) tekniske innretninger, produksjonsmetoder, forretningsmessige analyser og beregninger og forretningshemmeligheter ellers når opplysningene er av en slik art at andre kan utnytte dem i sin egen næringsvirksomhet

c) sikkerhetstiltak etter personvernforordningen artikkel 32

d) enkeltpersoners varsling om overtredelser av loven her.

Taushetsplikten gjelder ikke dersom personvernombudet får samtykke fra den opplysningene gjelder, til å legge dem frem, eller dette er nødvendig for gjennomføring av personvernombudets lovpålagte oppgaver.

Taushetsplikten gjelder også etter at personvernombudet har avsluttet tjenesten eller arbeidet. Opplysninger som nevnt i denne paragraf kan heller ikke utnyttes i egen virksomhet eller i tjeneste eller arbeid for andre.

Með persónuverndarlögunum verður til nýtt starf, persónuverndarfulltrúi. Nær allir persónuverndarfulltrúar á Íslandi eru nýliðar. Það er því mikilvægt fyrir þá og fyrirtækin sem þeir vinna fyrir að regluverkið sé skýrt og nákvæmt. Í norska frumvarpinu er að finna mun ákvæði sem skýrir nákvæmlega í hvaða tilvikum þagnarskyldan eigi við en í íslenska frumvarpinu segir einfaldlega að „[p]ersónuverndarfulltrúa er óheimilt að segja frá nokkru því sem hann hefur fengið vitneskju um í starfi sínu og leynt á að fara.“ Þagnarskylduákvæði 36. gr. frumvarpsins er því opið og matskennt og veitir persónuverndarfulltrúum og fyrirtækjum litla leiðsögn um hvernig þagnarskyldunni eigi að vera háttað. Er það sérstaklega varhugavert í ljósi þess að refsiaþbyrgð er lögð við brotum gegn ákvæðinu og ákvæðin hætta er á að erfitt reynist að fá persónuverndarfulltrúa til starfa. Samtökin telja það til mikilla bóta að lögfesta hér áþekkt ákvæði og í Noregi.

38.gr. frumvarpsins: Stjórn Persónuverndar

Í ljósi þeirra víðtæku áhrifa sem væntanleg löggjöf mun hafa, telja samtökin eðlilegt að heildarsamtök atvinnulífsins tilnefni fulltrúa til setu í stjórn Persónuverndar í stað Skýrslutæknifélags Íslands.

Í stað „Ráðherra sem fer með málefni netöryggis og fjarskipta tilnefnir einn stjórnarmann. Þá tilnefnir Skýrslutæknifélag Íslands einn stjórnarmann og skal hann vera sérfróður á sviði tölvu- og tæknimála“ komi í 2. mgr. 38.gr. frumvarpsins: „Þá tilnefna Samtök atvinnulífsins einn stjórnarmann.“

40. gr. frumvarpsins: Gjaldtaka

Samtökin leggja til að 40. gr. frumvarpsins falli brott í heild sinni en í stað hennar komi: „Ráðherra getur sett gjaldskrá sem mælir fyrir um að ábyrgðaraðili greiði kostnað við afgreiðslu einstakra verkefna sem unnin er að beiðni fyrirtækja.“

Í 40. gr. frumvarpsins er lagt til að ráðherra geti ákveðið að fyrirtæki beri kostnað við eftirlit. Sú tilhögun er í andstöðu við meginreglu íslensks stjórnisýsluréttar um að starfsemi hins opinbera sé veitt án þess að endurgjald komi fyrir. Samtökin benda á að fyrirtæki þurfa að leggja í mikinn kostnað til að standast kröfur nýrra persónuverndarlaga, sem leggst hlutfallslega þyngst á lítil og meðalstór fyrirtæki. Þá sé ekki að finna sambærilega gjaldtökuheimild í lögum í nágrannaríkjum okkar.

Persónuvernd hefur almennt ekki beitt gjaldtökuheimild 4. mgr. 37. gr. gildandi laga í frumkvæðismálum er lúta að úttektum á upplýsingaöryggi. Það til nýverið bjó Persónuvernd ekki yfir sérfræðinga á sviði upplýsingaöryggis og var því gert ráð fyrir að hún gæti þurft að reiða sig á aðkeypta ráðgjöf í slíkum málum. Verður ekki séð að þörf sé til þess að greitt sé fyrir eftirlit sem Persónuvernd hefur með ákvæðum reglugerðarinnar enda hefur stofnunin nú aðgang að slíkri sérfræðipækkingu meðal starfsmanna.

41. gr. frumvarpsins: Valdheimildir Persónuverndar

Samtökin leggja til að 3. mgr. 41. gr. falli brott úr frumvarpinu.

Í 58. gr. reglugerðarinnar er að finna reglur um valdheimildir eftirlitsstjórnvalds. Þar kemur fram í 6. mgr. að aðildarríki geti kveðið á um að eftirlitsstjórnvöld hafi fekari valdheimildir en reglugerðin áskilur. Sú heimild hefur verið nýtt en í 3. mgr. 41.gr. frumvarpsins er gengið mun lengra en samkvæmt ákvæðum reglugerðarinnar og lögreglustjóra heimilað að stöðva til bráðabirgða starfsemi og innsigla starfsstöð. Ekki eru sett fram haldbær rök fyrir því hvers vegna veita eigi Persónuvernd þessa heimild enda eru ákvæði reglugerðarinnar ítarleg og veiti stofnuninni víðtækar rannsóknarheimildir, sbr. upptalningu í 58. gr. reglugerðarinnar.

Af þeim sökum leggja samtökin til að 3. mgr. 41. gr. falli brott úr frumvarpinu. Fallist Alþingi ekki á að fella brott ákvæðið mætti milda orðalag þess og bæta við málsliðnum „[...] hafi viðkomandi ekki farið að fyrirmælum Persónuverndar“.

Ákvæðið hljóðar svo með breytingum: „Komi í ljós að vinnsla persónuupplýsinga brjótí í bága við ákvæði reglugerðarinnar, laga þessara eða reglna settar samkvæmt þeim er Persónuvernd

heimilt að fela lögreglustjóra að stöðva til bráðabirgða starfsemi viðkomandi og innsigla starfsstöð hans þegar í stað hafi viðkomandi ekki farið að fyrirmælum Persónuverndar.“

44. gr. frumvarpsins: Þagnarskylda Persónuverndar

Samtökin leggja til að 1. mgr. 44. gr. frumvarpsins verði breytt og hún verði orðuð svohljóðandi: „Stjórnarmönnum og starfsmönnum Persónuverndar, svo og öðrum sem vinna verkefni á vegum stofnunarinnar er skylt að halda trúnað og gæta fyllstu þagnarmælsku um öll trúnaðargögn, trúnaðarupplýsingar og trúnaðarmál sem þau verða áskynja í starfi sínu og leynt skulu fara, sbr. 18. gr. laga um réttindi og skyldur starfsmanna ríkisins, nr. 70/1996. Þagnarskyldan helst þótt hlutaðeigandi hafi látið af starfi. Starfsfólk skal enn fremur umgangast allar aðrar upplýsingar um einstaklinga og lögaðila með aðgát og virðingu, jafnvel þótt um sé að ræða opinberar upplýsingar.“

Ákvæði frumvarpsins sem lýtur að þagnarskyldu starfsfólks Persónuverndar, sbr. 44. gr. frumvarpsins er ekki jafn ítarlegt og t.d. sambærileg ákvæði í lögum nr. 163/2007 um Hagstofu Íslands og opinbera hagskýrslugerð. Í 3 kafla þeirra laga kemur fram að þagnarskylda ríki um allar upplýsingar sem Hagstofan aflar og jafnframt er starfsmönnum Hagstofunnar gerð refsíabýrgð ef þau brjóta gegn ákvæðum laganna. Færa má rök fyrir því að þagnarskylduákvæði um starfsemi og starfsmenn Persónuverndar þurfi að vera strangt enda vinna starfsmenn stofnunarinnar með viðkvæmar persónuupplýsingar.

45. gr. frumvarpsins: Dagsektir

Samtökin leggja til að 45. gr. frumvarpsins um dagsektir verði felld brott.

Í frumvarpinu er lagt til að Persónuvernd geti lagt á dagsektir allt að 200.000 kr. á dag til viðbótar gríðarlega háum stjórnvaldssektum auk þess sem stórfelld brot á lögnum geta varðað fangelsisrefsingu allt að 3 árum. Samtökin telja í ljósi nýrra valdheimilda séu engin rök fyrir því að hafa jafnframt ákvæði um dagsektir í frumvarpinu, hvað þá leggja til tvöföldun þeirra. Enga slíka heimild til dagsekta er að finna í nýjum persónuverndarlögum í Danmörku og Noregi.

48. gr. frumvarpsins: Stjórnvaldssektir og refsíabýrgð

Samtökin leggja til að:

- i) Í stað orðanna „varðað fangelsi allt að 3 árum“ komi „varðar fangelsi allt að 6 mánuðum“ í 1. mgr. 48. gr.
- ii) 3. mgr. 48. gr. um brot einstaklings á þagnarskyldu verði felld brott eða í öllu falli verði felld brott orð 1. málsliðar „eða fangelsi allt að einu ári“ og í 2. málslið falli brott „3 árum“ og komi í þess stað „6 mánuðum“.

Eitt stærsta nýmæli persónuverndarreglugerðarinnar er heimild Persónuverndar til að leggja á stjórnvaldssektir allt að 4% af árlegri heildarveltu eða 1,2 milljarða króna samkvæmt frumvarpinu. Persónuverndarreglugerðin felur ríkjum heimild til að lögfesta íþyngjandi refsiviðurlög þar að auki. Það kemur ekki á óvart að flest ríkin hafa ákveðið að nýta sér slíkar heimildir nema að afar takmörkuðu leyti.

Þá geti stórfelld brot á lögnum jafnframt varðað fangelsisrefsingu allt að 3 árum. Samtökin leggjast ekki gegn sérreglu um fangelsisvist, þrátt fyrir að hún sé svo sannarlega íþyngjandi,

en telja engin rök fyrir því að hafa fangelsisrefsingu lengri hér en í Danmörku þar sem heimilt er að dæma menn í fangelsi í allt að 6 mánuði í þröngt afmörkuðum tilvikum.

Nýtt ákvæði: Vinnsla persónuupplýsinga í atvinnutengdu samhengi (vinnuréttarsamband)

Samtökin telja mikilvægt að lögfest verði áþekkt ákvæði og er að finna í 12. gr. danska persónuverndarfrumvarpsins um vinnslu upplýsinga í atvinnutengdu samhengi (vinnuréttarsamband).

Behandling af personoplysninger i forbindelse med ansættelsesforhold omfattet af artikel 6, stk. 1, og artikel 9, stk. 1, i databeskyttelsesforordningen kan finde sted, hvis behandlingen er nødvendig for at overholde den dataansvarliges eller den registreredes arbejdsretlige forpligtelser eller rettigheder som fastlagt i anden lovgivning eller kollektive overenskomster.

Stk. 2. Behandling af oplysninger som nævnt i stk. 1 må også finde sted, hvis behandlingen er nødvendig for, at den dataansvarlige eller en tredjemand kan forfølge en legitim interesse, som udspringer af anden lovgivning eller kollektive overenskomster, medmindre den registreredes interesser eller grundlæggende rettigheder og frihedsrettigheder går forud herfor.

Stk. 3. Behandling af personoplysninger i ansættelsesforhold kan finde sted på baggrund af den registreredes samtykke i overensstemmelse med artikel 7 i databeskyttelsesforordningen.

Að mati samtakanna hefur ekki verið tekið nægjanlegt tillit til vinnslu persónuupplýsinga í vinnuréttarsambandi við gerð frumvarpsins og vísa þar til 88. gr. reglugerðarinnar. Það er markmið reglugerðarinnar að uppfæra löggjöfina til samræmis við nýja tækni sem auðveldar vinnslu persónuupplýsinga. Vinnsla persónuupplýsinga í markaðslegum tilgangi hefur tekið stakkaskiptum á undanförunum árum en vinnsla persónuupplýsinga í vinnuréttarsambandi hefur lítið sem ekkert breyst. Aðildarríkjunum er í 88. gr. frumvarpsdraganna veitt svigrúm til setningu sértækra reglna um að heimila vinnslu persónuupplýsinga í atvinnutengdu samhengi á grundvelli lögmætra hagsmuna ábyrgðaraðila eða hins skráða og/eða á grundvelli samþykkis hinna skráðu, í þessu tilviki starfsmanna, er kunna að fela í sér undantekningar frá ákvæðum reglugerðarinnar.

Í afmörkuðum tilvikum getur þá verið nauðsynlegt við ráðningar starfsfólks að afla sakavottorðs hjá umsækjendum. Samtökin leggja til að nýtt verði heimild 88. gr. reglugerðarinnar og bætt verði við eftirfarandi ákvæði við 12. gr. frumvarpsins: „Vinnuveitanda er heimilt við ráðningar að óska eftir sakavottorði þegar um ráðningu er að ræða í starf sem sérstakar öryggiskröfur eru gerðar til samkvæmt lögum.“

Samtökin leggja til að svohljóðandi ákvæði:

„Vinnsla persónuupplýsinga í atvinnutengdu samþykki, sem fer fram í samræmi við 1. mgr. 6. gr. og 1. mgr. 9. gr. reglugerðarinnar, er heimil ef hún er nauðsynleg til að fullnægja skyldum sem hvíla á ábyrgðaraðila eða hinum skráða samkvæmt ákvæðum laga á sviði vinnuréttar, öðrum lögum eða samningum á sviði vinnuréttar.

Vinnsla persónuupplýsinga samkvæmt 1. mgr. er jafnframt heimil ef sé hún nauðsynleg til að gæta lögmætra hagsmuna ábyrgðaraðila eða þriðja aðila sem leiða af annars konar löggjöf eða kjarasamningum nema grundvallarréttindi hins skráða vega þyngra.“

Önnur valkvæð atriði í reglugerðinni

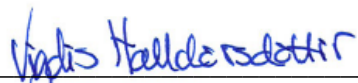
Í reglugerðinni má finna önnur valkvæði ákvæði sbr. sérreglur um notkun kennitölu (13.gr. frumvarpsins), sérreglur um rafræna vöktun (14. gr. frumvarpsins), takmarkanir (23.gr. reglugerðarinnar), heimild stofnana, samtaka eða félaga til að leggja fram kvörtun fyrir hönd skráðs einstaklings (2. mgr. 39. gr. frumvarpsins), þagnarskyldu ábyrgðaraðila og vinnsluaðila (90. gr. reglugerðarinnar), miðlun sérstakra flokka persónuupplýsinga til þriðja lands eða alþjóðastofnunar (5. mgr. 49. gr. reglugerðarinnar), heimild til álagningu stjórnvaldssekta á stjórnvöld (7. mgr. 58. gr. reglugerðarinnar), heimildir til að setja ítarlegri kröfu varðandi lögmæti vinnslu (2. og 3. mgr. 6. gr. reglugerðarinnar), sérreglur um vinnslu viðkvæmra persónuupplýsinga (2-4. mgr. 9. gr. reglugerðarinnar) og sérreglur um aldurstakmark (8.gr. frumvarpsins). Samtökin telja ekki ástæðu til að gera sérstaka tillögu um breytingar á þessum ákvæðum.

Virðingarfyllst,

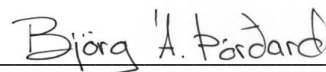

f.h. Samtaka atvinnulífsins

f.h. Samorku

f.h. Samtaka ferðapjónustunnar

f.h. Samtaka fjármálafyrirtækja

f.h. Samtaka fyrirtækja í sjávarútvegi

f.h. Samtaka lónaðarins

f.h. Samtök verslunar og þjónustu

f.h. Viðskiptaráðs Íslands